

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

GO! LEEFSCHOOL PLUISHOEK TE HEIST-OP-DEN-BERG

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 110528

Instelling GO! leefschoolor Pluishoek
Pluishoekstraat 3 - 2220 HEIST-OP-DEN-BERG

Beleidsverantwoordelijke Daphne VAN ROMPAEY

Telefoonnummer 0486 97 62 18

E-mail leefschoolor@pluishoek.be

Website www.pluishoek.be

Bestuur GO! SGR Mechelen-Keerbergen-H. o/d Berg
Mechelbaan 561 - 2580 PUTTE

Scholengemeenschap SG De Sterrenplukkers
Mechelbaan 559 - 2580 PUTTE

Centrum voor leerlingenbegeleiding GO! CLB Mechelen
Augustijnenstraat 80 - 2800 MECHELEN

Start- en einddatum doorlichting 27/05/2024 - 30/05/2024

Inspectieteam Stefan PASTURE
Mieke DEVLIEGER

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16
9	Addendum	17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Pluishoekstraat 3 - 2220 HEIST-OP-DEN-BERG.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren vanuit een duidelijk pedagogisch project (Leefschool) met specifieke kenmerken. Dat uit zich onder meer in leeftijdsgemengde leefgroepen, een lage drempel voor ouders, het gebruik maken van de bijzondere schoolomgeving en de verschillende soorten groepsringen. Die visie vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Dat resulteert in een opvallende gedragenheid voor het project. De school zet stappen om de visie beter af te stemmen op de snel veranderde input en context van de school. Het is daarbij een uitdaging om ook haar visie op de organisatie en invulling van de leerlingenbegeleiding verder te ontwikkelen.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of met een beperkte diepgang. Er bestaan maatregelen en afspraken om aan de kwaliteitsverwachtingen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit tegemoet te komen maar die afspraken zijn niet voor alle domeinen even doelgericht en ze sturen de praktijk slechts gedeeltelijk aan. Dat komt onder andere tot uiting in de manier waarop de teamleden elementen van taalontwikkeland gedrag niet altijd even kwaliteitsvol invullen op de klasvloer. Ze krijgen niet altijd een even kwaliteitsvolle invulling op de klasvloer. Zo is het bewaken van de effectieve leertijd in de kringen en overgangsmomenten een werkpunt. De teamleden ondersteunen mekaar maar een gecoördineerde aanpak en doelgerichte invulling van de leerlingenbegeleiding is een aandachtspunt met onder meer een correcte toepassing van de regelgeving over revalidatie tijdens de schooluren. Ook dient de school de regelgeving met betrekking tot de professionalisering correct toe te passen.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking met teamleden, ouders en leerlingen maar doet dat doorgaans informeel of occasioneel. Ook heeft ze bij haar evaluaties beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. De evaluatie is weinig systematisch, cyclisch en vanuit vooraf gestelde doelen en verwachtingen.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. De datageletterdheid kent ruime groeikansen. De school betreft relevante partners (het schoolteam, leerlingen, (ook kwetsbare) ouders) bij haar vooral informele evaluaties. Ze slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. De school heeft bij haar evaluaties beperkt aandacht voor de resultaten van de decretaal verplichte gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Het is een aanbeveling om met een externe kritische vriend de onderwijspraktijk voldoende vaak te screenen om blinde vlekken te vermijden. Ze is zoekende om het borgen van afspraken te formaliseren. Ze laat kansen liggen om haar werking voldoende vanuit evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich doorgaans een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Ze hanteren echter in mindere mate een planmatige aanpak voor kleuters in de verhoogde zorg. Voor die kleuters laten zij kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de kleuterevaluatie op de behoeften af te stemmen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen eveneens een werkpunt. Het digitaal volgsysteem biedt bij dat alles nog te weinig functionele handvatten.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze spelen maximaal in op de interesses en de beleavingswereld van de kleuters met boeiende, door de kleuters gekozen thema's en projecten. Ze benutten daartoe ruim de kansen die de (buiten)leeromgeving hen biedt. Behalve in begeleide groepsactiviteiten laten ze echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend en taalontwikkellend te maken. Zo worden de 'huisjes' gering verrijkt waardoor de betrokkenheid van de kleuters eerder laag is. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden is wisselend. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen beperkt efficiënt onder meer door vele 'wachtmomenten'. Het is een werkpunt om de inzichten rond de 'ijsbergdidactiek' correct toe te passen en het aanbrengen van thema-, instructie- en schooltaal te optimaliseren.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Sommige leraren laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces en ook gericht op zowel het proces als op de volgende stappen in het leerproces (feedforward).

Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING

De observatie en evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, fair en breed. In groeiende mate hanteren de leraren het recent in gebruik genomen kleutervolgsysteem om de ontwikkelingsevolutie van kleuters in kaart te brengen. Het is een aandachtspunt om die inschalingen kritisch genoeg te bekijken om na te gaan of ze voldoende betrouwbaar en diepgaand zijn. In de mate van het mogelijke en indien relevant betrekken de leraren ook kleuters bij de evaluatie. Het team hanteert ‘praatpapier’ waarin informatie over de ontwikkeling van de kleuter wordt samengevat. De leraren hebben meestal een vrij goed algemeen beeld van de kleuters door de specifieke werking met leeftijdsgemengde groepen, de gezamenlijke zorg die de verschillende begeleiders opnemen voor alle kleuters en door het veelvuldig onderlinge overleg.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
BENADERT DE
VERWACHTING

De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich doorgaans een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Ze hanteren echter in mindere mate een planmatige aanpak voor leerlingen in de verhoogde zorg. Voor die leerlingen laten zij kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie op de behoeften af te stemmen. Zo is een onderbouwde aanpak voor leerlingen met een achterstand voor technisch lezen een werkpunt. Dat is eveneens het geval voor cognitief sterk functionerende leerlingen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen eveneens een werkpunt. Het digitaal volgsysteem biedt bij dat alles nog te weinig functionele handvatten.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Via instructiemomenten en gedifferentieerd zelfstandig werk zetten ze in op de meer technische talige vaardigheden. Daarnaast capteren en structureren de leraren de interesses van de leerlingen aan de hand van vaste werkvormen zoals de verschillende themakringen en projectwerking. Daarbij bieden ze de leerlingen ruime interactiekansen om talige vaardigheden functioneel en geïntegreerd te ontwikkelen. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden zoals het probleemoplossend denken. Expliciet en gradueel opgebouwd strategieonderwijs voor de verschillende talige vaardigheden, zeker voor begrijpend lezen, is echter nog een aandachtspunt. Ook het efficiënt gebruik van de leertijd, onder andere tijdens de kringmomenten, vormt nog een uitdaging.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze veelal vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is doorgaans zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. Met de 'praatpapieren' en de kindgesprekken besteden de leraren ruime aandacht aan attitudinale feedback. De feedback is meestal duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie BENADERT DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De leraren besteden beperkt aandacht aan de evaluatie van de vaardigheden luisteren, begrijpend lezen en creatief schrijven. De bestaande beoordelingscriteria voor spreken in de verschillende kringen zijn nog weinig gradueel opgebouwd binnen en over de verschillende leefgroepen heen. Daardoor laten de leraren kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare en brede evaluatie. Ze bieden de leerlingen wel mogelijkheden tot zelf- en peerevaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het voeren van een beleid op leerlingenbegeleiding.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 62, par. 1, 10 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 47ter - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 153septies
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6
- De aanwending van de SES-lestijden in het kader van een gelijke onderwijskansenbeleid.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 76
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 134
 - Omzendbrief BaO/2005/09: Personeelsformatie scholen in het gewoon basisonderwijs - rubriek 3.1.4.3
- De organisatie van het schooljaar (erkenningsvoorwaarde). Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 50 en 62, §1, 8° Afwezigheden van leerlingen in het basisonderwijs (BaO/2002/11)

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	●
Effectieve feedback	◆	●
Leerlingenevaluatie	●	◆

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **30 mei 2027**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.